

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO
★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXI. — LETO XXXI.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (CETRTEK), JULY 8, 1948

ŠTEVILKA (NUMBER) 132

Domače vesti

Iz bolnišnice

Mr. Fred Martin se je vrnil iz bolnišnice na svoj dom na 21870 Tracy Ave., kjer ga prijatelji sedaj lahko obiščejo. Zahvaljuje se vsem za obiske, darila, cvetlice in voščilne karte, ki jih je prejel v bolnišnici.

Mlada bolničarka utonila v jezeru

Navzlic poizkusom od strani obrežnih stražnikov in prijateljev, je včeraj pozno popoldne utonila v jezeru 23-letna bolničarka Doris W. Byrne, katero so valovi potegnili v vodo potem, ko je bila že za trenotek potegnjena pečino na obrežju. Tragedija se je odigrala na jezerski obali v Rocky Riverju.

Mladenka, ki je bila pomožna nadzornica bolničark v Lakeside bolnišnici, je komaj dobro stopila v jezero, ki je bilo včeraj popoldne močno razburkano, ko je že zaklicala na pomoč, ker jo je podtok spodnesel in potegnil v vodo. Neki tovariš je plaval 150 čevljev daleč v jezero, kamor jo je nesel val, in jo spravil do neke pečine, tedaj pa je prihrumel visok val in jo iznova odnesel. Ko so jo obrežni stražniki končno potegnili iz vode, je bila že mrtva.

Pokojna je komaj pred dvema letoma dovršila svoje študije in je bila od tedaj nastanjena v Lakeside bolnici. Rojena je bila v Clevelandu in zapušta starše in dva brata.

ŠKOF DVOMI V TITOV REVOLTO

Iz Vatikana se je vrnil pomolni škof clevelandške škofije Floyd L. Begin, ki je rekel, da v Italiji dvomi v Titov prelom z Rusijo.

Ko ga je dopisnik AP vprašal, če smatra, da je jugoslovansko "nagajanje Sovjetom razkol v železni zavesi," je škof Begin odgovoril:

"Dvomim, da je to razpoka — to je samo trska. Vsekakor pa bi rajši počakal s sodbo."

ČEŠKI KATOLIČANI DOBILI PROSTO NEDELJO

PRAGA, 6. julija. — Državne in cerkvene oblasti so se danes sporazumele, da člani cerkve ne bodo obvezni delati v prostovoljnih brigadah ob nedeljah.

Po novem sporazumu bodo katoličani delali ob sobotah ali pa drugih dnevih v tednu.

Vodstvo jugoslovanske komunistične stranke se pripravlja za Peti kongres

BEograd, 7. julija — Peti kongres jugoslovanske stranke Kongres bo z ozirom na tekoče dogodke dal priliko komunističnim voditeljem, da organizirajo demonstracijo narodne enotnosti in dokažejo Kominformi, posebno pa Sovjetom, da jih članstvo stranke podpira.

Celice strank in organizacije prirejajo širom dežele shode, volijo delegate za kongres in izražajo podporo Titu in ostalim voditeljem, ki so bili tarča kritike Kominforme. V Beograd še vedno prihaja veliko število telegramov, s katerimi se obsoja resolucijo Kominforme.

Do včeraj popoldne je vlada dobila 80 odstotkov posojila, ki ga je razpisala 1. julija in sicer v vsoti 3,500,000,000 dinarjev (\$70,000,000). Ta uspeh se tudi smatra za dokaz podpore, ki jo vlada uživa med ljudstvom.

V zvezi s pripravami za proslavo sedme obletnice vstaje v

Češkoslovaška vlada zahteva poročilo o Sokolskem zletu

Preiskava v zvezi z demonstracijami za Beneša in Tita, ki so se ponovile

PRAGA, 7. julija — Češkoslovaška vlada je ukazala, da se izvrši preiskavo v zvezi s Sokolskim zletom, tekem katerega je prišlo do javnih demonstracij za bivšega predsednika Edvarda Beneša in jugoslovanskega maršala Tita.

Praški radio je naznanil, da bo vlada razmotrivala o bodoči udeležbi inozemskih sokolskih organizacij na zletih. Ministri so dobili navodila, naj na prihodnji seji vlade podajo poročilo o "rezultatih zleta."

Odlok, da se izvrši preiskava glede zleta telovadne organizacije Sokola, je v zvezi s pasivnimi demonstracijami proti predsedniku Klementu Gottwaldu ob priliki včerajšnje sokolske parade. Udeležniki parade so vzklikali pokojnemu Janu Masaryku, bivšemu predsedniku Edvardu Benešu in jugoslovanskemu maršalu Titu, ki se nahaja v sporu s Kominformo.

Policija je tudi danes razglašala skupino, ki je krožila po mestu, vzklikala Benešu, prepevala državno himno in se celo podala k spomeniku predsednika Woodrow Wilsona, da odda počastitev njegovemu spominu.

Z novim ukazom bo armada vzgajana tudi politično

Danes je vlada podzvela mere, da se izvrši revizija v visoki komandi češkoslovaške armade. Gen. J. Prochazka, ki je armadni prosvetni direktor, je objavil članek, v katerem je med ostalim rekel, da bo odslej uvedena v armadi tudi politična izobrazba in da tisti, "ki ne zavzemajo pozitivnega stališča napram ljudstvu, ne morejo služiti kot komandanti."

Danes zjutraj je večja skupina zopet vzklikala Benešu na glavnem trgu Prage.

Ko je policija posegla vmes, so demonstrantje odšli po Hooverjevi ulici na Wilsonovo postajo, kjer so se ustavili pred podnožjem, na katerem je nekoč stal spomenik ameriškemu predsedniku Wilsonu, ki pa je za časa vojne bil uničen.

Policija je demonstrante pozvala, naj se v imenu zakona razidejo. Skupina kakšnih 300 udeležnikov demonstracije je

sicer odšla prepevajoč priljubljene pesmi p. k. predsednika Tomaža Masaryka, toda medtem se je število demonstrantov zvišalo na okrog 3,000.

Iz policijskega urada niso hoteli podati nobenega komentarja glede števila aretiranih, toda nekateri očividci pravijo, da jih je bilo najmanj 30.

Ameriški pisatelj Howard Fast napada fašiste

MOSKVA, 7. julija — "Literarne Gazete" so včeraj priobčile "Odprto pismo ameriškemu ljudstvu," ki ga je spisal znani pisatelj Howard Fast, ki je bil obsojen v zapor zaradi "preziranja kongresa."

Moskovski časopis pravi, da je Fast objubil, da bo v zaporu napisal članek o sodobni ameriški književnosti.

(Fast je bil obsojen na tri mesece zopora in \$500 globe, ker ni hotel skupaj z 10 soobtoženci izročiti kongresnemu odboru za ne-ameriške aktivnosti knjige in seznane španskih republikancev).

V svojem odprtem pismu je Fast izjavil, da so on in njegovi tovariši bili zaprti, ker so proti fašizmu in ker so mnoga leta poskušali zdraviti bolne, hraniti lačne in pomagati pohabljenim borcem za republikansko Spanijo.

Howard Fast je dalje v svojem članku rekel, da piše za "Literarne Gazete," ker da so kolone ameriškega tiska za več mesecev zaprte za njega in njegove tovariše.

VLADA ZATRLA VOJAŠKO REVOLUCIJO V PERUJU

LIMA, Peru, 7. julija — Vlada je danes naznanila, da je revolucija vojaškega garnizona v južnem Peruju bila zadušena.

Z ribolovom do pravice

Za časa Filipa Orleanskega (1830—1848) je živel prosvetni minister Salvandy, ki je neizmerno rad ribaril. Pod mostom Konkordije je iztaknil ob Seini sijajen prostor za svoj šport. Vsako jutro je prežal na tem mestu. Nekega dne pa čepi že nekdo drug tu. Tudi naslednjega dne ni bilo Salvandyja.

V svoji nevolji ga Salvandy ogovori in vpraša, če nima nobenega boljšega opravka.

"Na žalost ne," se odreže neznanec, "bil sem rektor akademije, pa sem padel v nemilost. Ministra so slabo poučili o meni. Hotel sem ga o krivici sam preveriti, a do danes še nisem mogel priti predenj. Čakam in čakam, da pridem na vrsto, čas pa preganjam z ribolovom."

Salvandy se loči, odide v svoj kabinet ter naroči, da mu pokažejo rektorjevo prošnjo. Uvidel je, da so poštenjaka očrnilo pod nedolžnem. Minister mu je krivico popravil in odslej je Salvandy nemoteno namakal trnek pod Konkordijo v Seini.

GEN. EISENHOWER SE NAVZLIC OVACIJAM NOČE UKLONITI POZIVU

NEW YORK, 7. julija. — Na kampusu univerze Columbia, kjer je dom gen. Eisenhowerja, ki je predsednik univerze, se je noč zbralo 5,000 oseb, ki so poprej priredile pohod z bakljado v prilog generalovi predsedniški kandidaturi.

Ko je množica, kateri se je pridružilo tudi mnogo študentov, klicala, da "hodi Eisenhowerja", je bivši predsednik univerze, se je noč poprej priredile pohod z bakljado v prilog generalovi predsedniški kandidaturi.

Ko se množica le ni hotela raziti, se je Eisenhower vrnil na balkon ter dejal: "Vse, kar sem imel povedati, je bilo že povedano". Po teh besedah se je umaknil.

Manifestacijo so priredili člani organizacije, ki se imenuje "Amerikanci za demokratsko akcijo". To je skupina nekdanjih "New Dealerjev", ki so proti predsedniku Trumanu, obenem pa so izjavili, da ne morejo biti za Henry Wallacea, ker se ni izrekel proti komunistom.

80-letni mož se bi rad iznebil "železne žene"

Henry W. Brockman, star 80 let, je vložil tožbo za razveljavljenje svoje poroke z 52-letno ženo, o kateri pravi, da ga je pred petimi leti, prav na dan pogreba svoje druge žene, začela "zasledovati" in da mu toliko časa ni dala miru, dokler je ni vzel v službo, da mu gospodinj, nakar ga je "pripravila", da se "udal" in odšel z njo v Covington, Ky., kjer sta se poročila. Čim pa ga je imela v svoji oblasti, je pokazala svojo pravo barvo in ga med drugim toliko časa pestila, da je prepisal polovico premoženja nanjo.

On sam je star in onemogel, je rečeno v tožbi, ona pa je "prava železna žena", ki tehta 180 funtov. Pred njim je imela že šest mož. Med vojno mu je celo vzela knjižico s kuponi za živilske odmerke in enkrat mu je baje razbila stol nad glavo.

Brockman, ki bo v nekaj tednih splohlj 81 let, je bil mnogo let policijski šef pri New York Central železnici. Ko je pred leti stopil v pokoj, mu je železniška družba priredila banket v največjem chicaskem hotelu. Zamotana zakonska zadeva se nahaja v rokah okrajnega sodnika Julija Kovachyja.

Velika riba

Michael (Mickey) Zavasnik iz 21040 Westlake Rd., Rocky River, O., se je prošli teden nahajal na počitnicah v Canadi, kjer je imel izredno dobro srečo pri ribolovu, ko je v Georgian zalivu ujel z navadnim ribolovskim drogom veliko "muskey" ribo, ki je tehtala nič manj kot 33 funtov in bila 52 inčev dolga. Mickey je dobro poznan zlasti pri gostilničarjih, katerim redno čisti opremo za točenje pive. Njegov starši Mr. in Mrs. Michael in Mary Zavasnik žive na 1377 E. 43 St.

Z. N. apelirajo na Arabce in Žide, naj podaljšajo premirje

Nov grob

PVT. WALTER APSEGA

V petek popoldne bo dospelo v Cleveland za pokop truplo Pvt. Walter Apsega, ki je bil ubit 6. julija 1944 ob invaziji Normandije. Ob času smrti je bil star 21 let. Rojen je bil v Clevelandu ter je potoval Wil-son Jr. High in East Technical High šole. Delal je 3 leta pri Weldon Tool Co., in ko je bila napovedana vojna, se je prostovoljno prijavil za parašutarja ter je bil dodeljen 101. Airborne diviziji, Co. A, 1. bataljon 502. infanterije. Služil je dve leti.

Tukaj zapušta mater Mrs. Antonijo Apsega na 1319 Russell Rd., brata Josepha in sestro Mrs. Adele Sova. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v petek popoldne ob 3 uri v Grdinovem pogrebem zavodu, odkoder se bo vršil pogreb v soboto zjutraj ob 9. uri v cerkev Immaculate Conception ter nato na pokopališče Calvary. Pogreb se bo vršil z vojaškimi častnimi obredi, katere bo prekrbel Lake Shore Post št. 273 American Legion.

Nemci v sovjetski zoni pripravljajo ustavo republike

BERLIN, 6. julija. — Nemški ljudski kongres, ki se, nahaja pod vplivom komunistov, je danes naznanil, da pripravljajo novo ustavo za bodočo nemško republiko.

Smatra se, da je najavljena ustava odgovor na nemški parlament, ki ga organizirajo zapadne sile.

Posebni odbor za ustavo, se je sporazumel, da je "Nemčija nedeljiva republika, ki jo tvorijo države in da izvršna oblast izvira od ljudstva." Sporazum je bil dosežen tudi glede principa dveh zbornic, med njimi nižje zbornice predstavnikov državnih parlamentov.

Z novim razvojem dogodkov bodo Nemci imeli dve ustavi in dve vladi, ako se velike sile ne bodo zedinile in poskušale razbiti sedanji zastoj.

V sovjetski okupacijski zoni je Združena socialistična stranka naznanila:

"Na osnovi dejstva, da se Berlin nahaja v vzhodni zoni in je zelo tesno povezan z njo, berlinski oddelek Združene socialistične stranke je izdelal dve-letni načrt, katerega cilj je, da se sistematično vključi berlinsko ekonomijo v ekonomijo vzhodne zone."

V komentarju glede tekočega nesporazuma med zapadnimi zvezniki in Sovjetsko zvezo glede Berlina, pa "Berliner Zeitung" piše:

"Če Berlin želi živeti, ima za sedaj samo eno možnost — zvezo z ekonomskim načrtom za vzhodno zono. Berlinčani bi morali resno razmisliti, kaj je bolj modro: da-li da se bodočim Berlina zgradi na visečih stebrih zračnega mosta ali pa na dolgoročnem načrtu?"

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

Jutri je zadnji dan premirja; če bo apel zavržen, bo vojna zopet divjala

LAKE SUCCESS, 7. julija — Varnostni svet Z. N. je danes poslal apel Židom in Arabcem naj podaljšajo tekoče premirje v Palestini, katerega rok se bo končal v petek popolnoči.

Za apel je glasovalo 8 članic, toda Sovjetska zveza, Ukrajina in Sirija se niso udeležile glasovanja glede tega apela, ki je bil vključen kot priporočilo v sprejeti angleški resoluciji.

Doslej niso ne Arabci in ne Židje podali nobene izjave, če bodo pristali na podaljšanje. V Kairu pa je predstavnik Arabske lige izjavil, da ne bo nobenega podaljšanja. Na vprašanje, da-li to pomeni, da bo v petek zopet izbruhnila vojna, je odgovoril, da ne misli na nič drugega.

Neuradna poročila iz Tel Aviva pa pravijo, da je Izrael pripravljen na podaljšanje premirja.

Gromiko napadel Bernadotta in njegovo vlogo

Sovjetski delegat Andrej Gromiko je izjavil, da ne more podpirati podaljšanja premirja zaradi pogojev, ki jih postavlja posredovalec Združenih narodov grof Bernadotte.

Gromiko je v ostrem napadu rekel, da so Bernadottovi mirovni pogoji bili ustvarjeni v zunanjem ministrstvu Anglije in da sam Bernadotte zastopa angleško vlado. Obtožil je posredovalca Združenih narodov, da poskuša zavreči delitveni načrt, ki so ga sprejeli Združeni narodi na svoji Generalni skupščini preteklega novembra. Pristavil je, da Bernadotte želi izročiti arabsko ozemlje v Palestini Transjordaniji, ki se nahaja pod "lutkarskim kraljem (Abdullahom), katerega financira Anglija."

Predstavniki Visoke arabske komisije Jamal Husseini je v znak protesta, ker je predsednik sveta (ukrajinski predstavnik Manuilski) določil Aubreya S. Ebana za predstavnika Izraela, zapustil dvorano. Tudi ostali arabski delegati so protestirali proti priznanju Izraela.

Generalni tajnik bo osebno apeliral za premirje

Medtem je Bernadotte s posebno poslanico Varnostnemu svetu obožlil Transjordanijo, da je prekršila pogoje premirja, ker ni pustila vođe v Jeruzalem, odkar je 11. junija prišlo do premirja.

Pojavila so se tudi poročila, da je glavni tajnik organizacije Združenih narodov Trygve Lie pripravljen zahtevati nujnostno tri-dnevno podaljšanje premirja, ako bi se Arabci in Židje ne sporazumeli glede rednega premirja.

Lie bi soglasno s poročili zahteval tri-dnevno podaljšanje, da se v tem času umakne iz Palestine okrog 100 nadzornikov Združenih narodov, ki so nadzorovali premirje.

Pogreb

Pogreb pokojnega Georgea Nezhica se bo vršil v soboto ob osmih zjutraj iz Svetkovega pogrebnega zavoda v cerkev Marije Vnebovzete ob 8:30 uri. Pogrebna maša za pokojnim se bo brala v ponedeljek ob 8:30 zjutraj.

Amerika zahteva, da Rusija preneha z blokado Berlina

WASHINGTON, 7. julija — Zedinjene države so včeraj pozvale Sovjetsko zvezo, naj ukine blokado Berlina.

Državni tajnik Marshall je tozadevno noto osebno izročil sovjetskemu ambasadorju Aleksandru Panjuškinu. Takoj zatem pa je tiskovni uradnik oddelka Lincoln White objavil izjavo, v kateri je rečeno, da je bil sovjetski ambasador obveščen, da ameriška vlada ne želi, da bi se objavilo vsebino note, dokler ji sovjetska vlada ne bo poudila.

Zedinjene države so skupaj s Francijo in Anglijo močno protestirale proti blokadi Berlina. Diplomatični krogi pa pravijo, da je Marshall brez dvoma s svojo noto zahteval takojšnjo ukinitve blokade in da je zagrožila, da bo Sovjetska zveza odgovorna za vse posledice, ki bodo nastale, ako se bo onemogočilo prehrano milijonov Berlinčanov.

Mar je Wallace zavrgel komuniste?

NEW YORK, 7. julija — Ko je Henry A. Wallace prošli ponedeljek govoril v Canter Sandwichu, N. H., je med ostalim izjavil:

"Ako bi komunisti letos imeli svoje lastne kandidate, bi mi utegnili izgubiti 100,000 glasov, ampak pridobili bi jih 3,000,000. Jaz vem, da ako bi nam komunisti zares hoteli pomagati, bi postavili svoj lastni tiket in nam s tem omogočili, da bi dobili glavo, ki drugače ne bodo oddani za nas."

Na njegovem glavnem stanju je bilo danes rečeno, da Wallaceova izjava "govori sama zase," dasiravno se je priznalo, da ni predsedniški kandidat nove stranke še nikoli poprej kaj takega rekel.

(Komunistična stranka se sicer ni uradno izrekla za Wallacea, ampak njeno glasilo "Daily Worker" vodi živahno agitacijo njemu v prilog).

Učitelji proti Deweyju

Na konvenciji narodne zveze učiteljev, ki se vrši v Clevelandu, je bila včeraj sprejeta resolucija, v kateri je bil ožigot san republikanski predsedniški kandidat gov. Dewey, ki je bil obtožen, da je dosledno pobijal vse akcije za izboljšanje gmotnega položaja učiteljev v javnih šolah države New York.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) —\$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) —5.00
For Three Months—(Za tri mesece) —3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) —\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) —6.00
For Three Months—(Za tri mesece) —3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

NEKAJ MISLI OB PRILIKI PRIHODA PREVZVI- SENEGA ŠKOFA DR. GREGORIJA ROŽMANA

II.

Včeraj smo na izzivanja "Ameriške Domovine" podali nekaj pripomb v zvezi s prihodom škofa dr. Rožmana v Ameriko. Naši napredni ameriški Slovenci so sicer dobro seznanjeni z dr. Rožmanom in vlogi, ki jo je "nezmotljivo-siguren" učenec vršil za časa nacistične okupacije Slovenije. Toda ne bo napačno, če se pogledamo nazaj v preteklost in pogledamo, kdo so prav za prav ti "današnji prijatelji Amerike," ki jih domobranska glasila iskreno pozdravljajo na naših "svobodnih ameriških tleh." Na osnovi verodostojnega zgodovinskega dokumenta (domobranske prisege) smo dokazali, da so današnji protikomunistični borci vodili svojo borbo proti "boljševizmu kot politični tiraniji" prav v času, ko se je z njo ukvarjal tudi sam Hitler.

Iz gornjega razloga so zagotovila "Ameriške Domovine," da je škof dr. Rožman "vztrajno in potrpečljivo nosil križ s svojimi verniki, se boril za obstanek svojega naroda, ki so ga združeni nacisti in fašisti obsodili na smrt, in reševal življenja svojih vernikov pred okupatorskimi vešali in strelji," navadna propaganda. Škofa Rožmana niso združeni nacisti in fašisti nikoli preganjali, z njimi ni nikoli prišel v navskriž kot je na primer prišel z angleškimi oblastmi v Celovcu, ki so ga v svoji "dvoreznosti" zadrževale interniranega. Na osnovi te nedvoumne trditve si upamo na tem mestu izzvati "Ameriško Domovino" s sledečima vprašanjema:

1. Ali je res, da je dr. Gregorij Rožman vodil borbo proti komunizmu v polnem soglasju z domobransko prisego lojalnosti Hitlerju istočasno ko sta to borbo vodila Hitler in Mussolini?

2. Ali je res, da se je dr. Rožman rokoval z nacističnim generalom Reisnerjem in fašističnim generalom Graziolijem?

Ko nam bo "Ameriška Domovina" odgovorila na gornji vprašanji, bomo z naše strani podali nadaljna zgodovinska dejstva, ki nam bodo predstavila v pravi luči to Rožmanovo borbo "za osnove narodne ljudske svobode." Opozoriti pa moramo, da želimo odgovor, ki bo slonel na krutih dejstvih, ne pa na metalizični filozofiji o nekih "zgodovinskih urah." Obenem pa želimo opozoriti, da je po znanem pravilu molk na gornji vprašanji isto kot priznanje, da je odgovor potrjen.

Ze iz samega stavka v eulogiji dr. Rožmanu, ki govori o usodi mariborskega škofa, nam bo jasno, zakaj se prevzvišeni dr. Rožman nahaja med nami, dočim je mariborski še vedno v Mariboru. "Ameriška Domovina" pravi:

"Ker je bil mariborski škof jetnik nacistov, je škof Rožman nastopal in govoril v imenu vseh slovenskih katoličanov."

K gornjemu mi pristavljamo: Ker je mariborski škof bil jetnik nacistov, ljubljanski pa na svobodi istodobno ko so nacisti vodil boj proti boljševizmu, je povsem razumljivo, zakaj se mariborski danes nahaja v Mariboru, "ljublanski" pa v Chicagi.

Newburški novičar, če nas spomin ne vara, je pred kakimi dvema, tremi leti zapisal v "Ameriški Domovini," da vsi papeži res niso bili dobri. (Če temu ni tako, nas bo menda A. D. opozorila na zmoto, mi pa se bomo potrudili, da jo dokazemo kot pravilno).

Mi, takozvani "sopotniki, prekucuhi, subverzivni elementi, rdečkarji, itd., itd.," ki pa resnico in objektivnost cenimo kot največji moralni zakon človeške družbe, si upamo potrditi zagotovilo newburškega novičarja in pravimo, da vsi papeži res niso bili dobri. Konsekventno tudi niso bili dobri vsi škofje, in ne vsi duhovniki. Proti fašističnemu škofu Margottiju ima na primer sama "Ameriška Domovina" neke posebne očitke.

Mi se ne bomo hvalili z nobeno hipokritsko pobožnostjo, ki je odlika tistih "vernikov," ki hodijo h maši z edinim namenom, da bi Boga prosili, naj jih navdahne, kako bodo najlažje odrli svoje lastne brate in sestre v Kristusu. Toda sigurni smo, da ima vsak človek svojo lastno vest, ki mu bolj zgovorno kot pa vse pridige pove, kaj je prav, kaj pa ni.

Da. Mi se celo upamo podvomiti v "nezmotljivost" Sv. Očeta. "Ameriška Domovina" nam namreč v zvezi z vlogo dr. Rožmana za časa okupacije Slovenije pojasnjuje:

"Vse, kar je škof dr. Rožman delal med vojno, je delal s posebnim odobrenjem sv. Očeta, ki se je

UREDNIKOVA POŠTA

Ali se vidimo v nedeljo?

Cleveland, Ohio. — Le še par dni pa bo zopet nedelja. Ta pa bo nekaj posebnega, ker 11. julij je namenjen za piknik našega društva Naprej šte. 5 SNPJ, ki je med največjimi v clevelandski metropoli. Kot pionirsko društvo je vedno v prednjih vrstah, najsibo v članstvu, v delu za napredek organizacije in članstva ali za razvedrilo, katerega si sleherni rad privoščiti zlasti v teh toplih dneh.

Kot rečeno, bo naš piknik v nedeljo na lepo se razvijajoči farmi SNPJ društev na Chardon in Heath Rd. Prostorov ni treba posebej opisovati, ker mislim, da je le malokateri, ki jih še ni posetil. Torej, v tem oziru ste brez skrbi — zbrali se bomo v lepem kraju.

Tako, torej, prav gotovo nas bo veliko iz metropole, ali za spremembo bi pa prav radi videli, da bi prišli k nam na poset tudi naši stari znanci iz sosednjih naselbin. Kaj praviš Tone Nagode iz Girarde? Tebe ni bilo že nekaj časa naokrog? Svoj Olds "napumpaj" pa te bo kar sam pripeljal na mesto. Pa Johnny in Ann Mlakar, ki vodita Twilight gostilno v Warrenu — tudi vama bi se prilegel sveži zrak, saj sta skozi cel teden notri. Pa da ne bi bilo dolg čas, kaj ko bi prišla tudi Vince Habič in prijazna ženica Millie! Pa Marjeta in John Racher, itd., ker kamor ti pridejo, tam je veselje, ko jo s svojimi lepimi glasovi tako urežejo, da bi jih angelci poslušali.

Tam preko ohajske meje pa je Tone Bogolin v Farrell, Pa., ki je že večkrat obljubil priti v vas, in pa s seboj naj pripelje svojo ženo ter svaka in svakinjo Trobentarjeve iz Sharoona, in kaj pa ko bi jo tudi Joško in Josephina Cvelbar primahala? Družba bi bila prijazna, torej, kaj pravite, ali se vidimo?

Povabim tudi tiste Clevelandčane, katere sem spoznal ob priliki piknika prošle nedelje v daljni Gowandi, N. Y., in sicer tam pod tistim drevesom, kjer je Gowandčan Martin Matekovič delil svoj žegenj. Tam so pikniški prostori veliki, plesišče je obširno itd., pa vsak se je le najrajši pridružil skupini pod drevesom, ker radovednost je vsakogar privabila in potem ga obdržala. Tudi pri nas bomo imeli vsakovrstne dobrote, le da bodo tako porazdeljene, da ne bo treba nikomur daleč hoditi. Kuharice bodo imele okusen "roast beef", klobasice, itd., natakari bodo pa tudi poskrbeli, da ne bo nihče trpel žeje.

Drugega mislim, da mi ni treba več ponavljati. Upam le, da nas bo obilo število tam na prostem, kjer bomo v prijateljskih pogovorih in hladni senčici pozabili na vsakdanje skrbi ter se okrepčani in zadovoljni zvečer vrnili domov.

Na svidenje!
Za odbor:
Louis Pirc

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

z njim ponovno in podrobno posvetoval. Sv. Oče je delal s posebnim odobrenjem Sv. Očeta, ki se je hvalil škofa in odobrili vsa njegova dela.

Ali je Sv. Oče ravnal pravilno, ko je fašističnega diktatorja Španije označil za "najbolj priljubljenega sina katoliške cerkve?" To je vprašanje, na katero nam bodo menda odgovorili uredniki "Ameriške Domovine," ki se tako radi sklicujejo na mnenje Sv. Očeta glede vloge, ki jo je za časa vojne vršil dr. Rožman.

K predmetu se bomo vrnili, ako bo A. D. odgovorila na naša vprašanja. Za sedaj pa lahko pristavimo, da nas prav gotovo ne bo bolela glava zaradi prevzvišenega. Kaj bi se vznemirjali zaradi vseh teh "kmečkih voditeljev" in "nezmotljivo-sigurnih učencev!" Naša naloga je, da po damo dejstva takšna kot so, za ostalo pa bo že poskrbel "zob časa." "Oj, kruta je roka Usode," bi lahko tudi mi vzkliknili skupaj z "Ameriško Domovino." Kako je vse minljivo in kako samo prazne obljube, goljufivi upi krajšajo domotožje. Sic transit gloria mundi! Tako mineva slava sveta!

Moonlight picnic

Naši podporni člani Progressivnih Slovencev št. 1 so se domislili, da bi bilo prijetno imeti v tej hudi vročini piknik. Sklenili so, da bi bilo najbolj primerno prirediti ga v soboto večer skupaj s članicami št. 1.

Ne mislim kritizirati naših fantov in trditi, da ne bi bili zmožni sami prirediti piknika. Ampak pravijo, da se me ženske rade povsod vtaknemo in tako smo tudi pri tem pikniku zvrnjeni.

Naš piknik bo nekaj nenavadnega. Vršil se bo v soboto 24. julija. Od 6. do 7. ure se bo serviral večerjo — mlade piške. Da ne bom pozabila — piknik se bo vršil na prijaznih izletniških prostorih SNPJ, katere smo tudi vsi progressivni člani. Lahko pridete na farmo takoj popoldne.

Po večerji se bo vršil ples, imeli pa bomo tudi raznovrstne zabave. Kot je Joe Godec rekel, ne bo nobene določene ure, kdaj se bo zabava končala.

Večerjo si morate rezervirati pri naši tajnici. Pokličite KE 2723. Plačati bodele le en mali dolar.

Torej, ne pozabite priti na "Moonlight picnic" v soboto 24. julija. Uverjena sem, da se boste prijetno zabavali pri Progressivnih. O pikniku bo poročano več pozneje.

Theresa Gorjanc, tajnica.

Piknik društva "Naprej" št. 5 SNPJ

Cleveland, Ohio. — Kot je že bilo poročano, priredi društvo Naprej št. 5 SNPJ svoj letni piknik v nedeljo 11. julija na izletniških prostorih Clevelandске federacije SNPJ. Odbor je pridno na delu, da bo pripravil vse potrebno za postrežbo posetnikom; zabave in razvedrila bo za vse dovolj. Dvorana je prostorna in tudi v slučaju slabega vremena se boste lahko zabavali pod streho. Vršil se bo ples, za katerega bo igrala izvrstna godba.

Tisti, ki nimajo svojih vozil se bodo lahko peljali z Oblakovim busom, ki bo prvič odšel ob 12:30 uri popoldne iz pred SDD na St. Clair Ave. ter se bo spotoma ustavil tudi pred SDD na Waterloo Rd. Za tiste, ki so bolj pozni, bo pa odpeljal drugi ob 3. uri popoldne in sicer izpred SDD in SDD kot prvič. Cena voznini na oba kraja je 75c. Odborniki so prosili, da pridejo že jutraj ob 9. uri, da pripravijo vse potrebno, da bo postrežba in zabava čimbolj uspešna.

Torej, člani društva Naprej in somišljeniki ter prijatelji SNPJ vsi na piknik v nedeljo popoldne 11. julija na SNPJ farmi.

Odbor.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

USODA GEORGA POLKA

Dopisnik ameriške radijske družbe "Columbia" v Grčiji George Polk, ki je nedavno pred tem prispel iz Aten v Solun, je 8. maja brez sledu izginil iz gostilniške sobe, kjer je stanoval. Dne 16. maja so našli njegovo truplo na bregu reke pri Solunu; imel je zvezane roke in prestreljeno glavo. Umor je imel očiten politični značaj: v žepu ubitega Polka je ostala nedotaknjena velika vsota dolarjev in druge dragocene reči. Izginili so samo dokumenti.

Monarhofašistični listi so se podvzivali s poročilom, češ da je Polk postal žrtev "komunističnega terorja." Vendar že prva dejstva, ki so postala splošno znana, jasno pričajo, da gre za nov zločin divjaških monarhofašističnih "junakov" Sofulisa-Tsaldarisa. Dejstva so naslednja:

V sobi ubitega Polka so našli neodposlano pismo, v katerem je Polk sporočil sodniku radijske družbe, češ da namerava decembra 1947 oditi v štab generala Markosa, da bi posnel nastop poveljnika Demokratične armade Grčije.

"Mnogi izmed nas so precej govorili in pisali o smotih Markosovih upornikov, le redki pa imajo avtentične podatke."

Kakor je zdaj poročala radijska družba "Columbia," je zbudil poizkus Polka, da bi navezal osebne stike z generalom Markosom, "nezadovoljnost grške monarhistične policije." Podjetni dopisnik je moral prezkusiti polno mero "nezadovoljnosti" grških monarhofašistov...

Dopisnik lista "Christian Science Monitor" Argiris, ki je bil prijatelj Polka, je izpovedal, da so v zadnjih tednih Polku nehalno grozili po telefonu: "Ti si komunist in te bomo ubili!" Vsi angleški in ameriški novinarji, ki poznajo Georgea Polka, trdijo, da je bil zelo treznega značaja. Toda Polk je spadal med tiste buržoazne dopisnike, ki še vedno iskreno verujejo v to, da je njihova naloga — preskrbeti si poštene in objektivne podatke, ne pa pitati bralce z obrekovanjem po političnem okusu gospodarjev monopolov.

Polk je s svojimi poročili na radiu in člankih v reviji "Harper's Magazine," ki so se zelo razlikovali od uradne atenske propagande, zbudil bes monarhofašističnih razbijačev. Polk je bil pogumen človek; pri vojaki je bil letalec mornariške letalstva. Ko je odhajal v Solun, je dejal svoji ženi: "Če bi se kaj zgodilo, naj me pokopljejo v Atenah." Dobro je vedel, s kom ima opravka.

Drew Pearson — ki ga je težko obdolžiti, da goji simpatije do komunistov — je objavil članek, ki vsebuje odstavke iz osebnih Polkovih pisem. V nekem pismu je rečeno, da je grški poslanik v Washingtonu prosil radijsko družbo "Columbia," naj bi odklicala Polka iz Aten in ga zamenjala s "popustljivejšim" dopisnikom. Polka niso odpoklicali, ampak so ga "pospravili" v sami Grčiji. To je dobra lekcija drugim dopisnikom, ki še vedno preveč dobesedno razumejo buržoasno "tiskovno svobodo."

Čuden mir so ohranile ameriške oblasti. Zastopnik državne departamenta McDermott se je omejil na izjavo, češ da grška vlada "namerava storiti vse, kar je mogoče, da bi se pojasnile okoliščine Polkove smrti." Nič pa ni povedal, kaj namerava ukreniti vlada Zedinjenih držav. "Preiskava, ki jo vodi monarhofašistična policija, doslej še ni rodila uspehov."

Okoliščine Polkove smrti so začeli pojasnjevati sami dopisniki ameriškega radia in tiska, ki so v ta namen izvolili posebno komisijo s predsednikom

Walterjem Lippmanom. Ob tej priliki so na zborovanju novinarjev v Washingtonu sprejeli resolucijo in v njej naglasili, da umor Polka pri izpolnjevanju službenih dolžnosti v tuji deželi "zbuja resne skrbi med ameriški dopisniki." Vendar je komisija že spočetka stopila na zelo čudno pot, ker je imenovala kot "svetovalca" bivšega načelnika ameriške kontraspionaje, generala Donovana. Atenska vlada je nemudoma objavila, da bo "od vsega srca" pozdravila podobno komisijo v Grčiji.

Načelnik ameriške misije v Grčiji, ki je pravkar prispel v Washington, je manifestiral čudovito enotnost nazorov z gr-

škimi monarhofašističnim tiskom. Izjavil je, da so po njegovem osebnem mnenju za Polkov umor odgovorni komunisti.

Griswold je priznal, da je Polk v resnici večkrat kritiziral atensko vladu, bli je pa Američan, kar je dovolj, da so ga sovražili grški rodoljubi. Logika Mr. Griswolda je res čudovita...

Atenski razbijači in njihovi zaščitniki si ne prizadevajo le, da bi hitro zabrisali sledove zločina, temveč skušajo tudi izkoristiti v svoje temne namene javno vznemirjenje, ki ga je zbudila Polkova smrt.

Tragična usoda Georga Polka je še enkrat razkrinkala laž o tiskovni svobodi, tam, kjer vladajo zakoni kapitalizma.

A. Belokonj ("Pravda")

Ponatis iz "Ljudske pravice"

"Polna svoboščina v verskih zadevah"

Bilo je komaj par let po izkrcanju Pilgrimov, ko je Roger Williams, pastor cerkve v Salemu v Massachusettsu odredil slepo pokorščino bostonski cerkvi. Priseljen je bil radi tega bežati iz kolonije v zalivu Massachusetts in se podat k svojim indijanskim prijateljem v sedanjih Rhode Island. Tukaj je ustanovil kolonijo Providence. Izjavil je v svojem pisanju l. 1638, "da je želel, da bi ta kraj postal pribežališče ljudem preganjanim radi zvestosti."

Rhode Island je tudi postal hoteli pokoriti pritisku in so iskali verske svobode. Bili so to ljudje raznih verskih prepričanj ali veroizpovedi, ali največ je bilo med njimi baptistov v času kolonialne periode. Zatočnice pa so našli tudi kvakerji. V New Portu, Rhode Island še vedno stoji nenavadna zgradba, ki nosi ime Friends Meeting House of the Quakers, torej shajališče pripadnikov kvakerske sekte. Tudi najstarejšo židovsko sinagogo najdemo v Ameriki v New Portu — sedaj je ta tempelj Jeshuat Israel ali Touro sinagoga narodna božja pot ameriških židov. Cerkvena občina započeta l. 1658, je še vedno v obstoju in značilno je, da je to cerkveno občno ustanovilo petnajst družin židovskega izvora, ki so najprej pribežale iz Španije na Holandsko, od tam pa v novo deželo Ameriko. Rečeno je tudi, da sta dva od teh novodošlecev, Modereci Campanal in Mojzes Pachecokoe, ustanovila prvo prostozidarsko društvo v novi deželi.

Z dotokom novih naseljenčev so prišli v državo Rhode Island tudi francoski naseljenici iz Kanade in Italijani. S tem je dobila rimokatoliška vera precej odlično mesto v Rhode Islandu. Navzlic temu odraža versko ozračje te države danes isti duh, ki je l. 1663 dal pobudo za izjavo: "da naj bo to dejanski preiskus, da je mogoča najbolj evetoča civilna država tam, kjer vlada polna svoboda v verskih zadevah."

Prva zborovalna stavba baptistov v Providence, ki je bila zgrajena l. 1775 in je nadomestila staro versko shajališče iz l. 1700, nosi značilni napis na svojem zvonu in nam s tem spričuje duh tedanjega pojmovanja verske svobode:

To mesto je bilo započeto za svobodo vesti, ljudi je vodilo prepričanje, ne sila.

Providence ima poleg domače ameriške, tudi mednarodno barvo — tu je slišati različne govore Američanov iz raznih krajev dežele in mnogi od mešanov govore kanadsko francosko, portugalski, judovski, poljski, švedski, ukrajinski in armenski jezik.

Providence ima tudi najznamenitejšo vzgojno ustanovo v Ameriki — Brown univerzo. Prvotno je bila ta ustanova vzpostavljena l. 1764 kot Rhode Island kolegij, sedaj pa stoji na College Hillu in obsega 40

akrov prostora. John Carter Brown knjižnica, ki stoji na tem prostoru, vključuje znamenito zbirko zemljevidov, rokopišev in knjig o kolonialni Ameriki. Vsako leto obišče to knjižnico mnogo učenjakov in študentov iz raznih krajev sveta. Visoki vzgojni nivo in uspeh te univerze, ki je sedma najstarejša ustanova za višjo izobrazbo v Ameriki, pa ni še vse radi česar uživa priznanje in slavo. Poseduje tudi listino pisano l. 1764 in vsebujejo točko, ki je izrednost med poslovnimi listinami vsch kolegijev te dežele. Točka v omenjeni listini se glasi: "V to liberalno in katoliško ustanovo se ne sme nikdar uvesti nobenih verskih tektov, pač pa naj vsi člani ustanove za vedno uživajo polno, absolutno in nepretrgano svobodo vesti."

Izraz "katoliška" v tem primeru pomeni vesoljna ali vse obsejujoča, torej nima verskega pomena.

V sedanjem času borbe proti nestrpnosti in zapostavljenosti, se razgaljajo korenine tega zla, zato je dobro pomniti, da je po drugi strani globoko vkoreninjena zavest duha, ki je strmel po absolutni svobodi vesti in je tudi vodil opozicijo proti verskemu in drugačnemu zapostavljanju. Nauki Roger Williamsa in znamenite listine Rhode Islanda ter Brown vseučilišča nam odkrivajo dejstvo, da je že pred stoletji živel duh svobode in to ne kot vzvišen ideal, ampak kot dejstveni pravilnik in zapoved v vsakdanjem življenju tedanjih Američanov, ki so delovali za udeležitev verske strpnosti med naseljenici.

Common Council

ROOSEVELTOVA VNUKINJA "SISTIE" JE NEVESTA

PHOENIX, Ariz., 7. julija. — Anna Eleanor Boettinger, najstarejša vnukinja pokojnega predsednika Roosevelta, stara 21 let, se je danes poročila z Van H. Seagraves-om iz Oregona. H. Seagraves-om iz Oregona City. Poroka se je vršila na domu njenih staršev.

Nvesta se je pred 15 leti, v zgodnjih dneh Rooseveltove administracije, igrala v Beli hiši. Ona in njen brat Curtis, sta bila širom dežele znana kot "Sistie" in "Buzzie".

"Sistie" se je spoznala s svojim možem, ki je sin zdravnika, ko je pohajala v kolegij. Rojena je bila v prvem zakonu Rooseveltove hčere s Curtisom Dall-om, čigar ime je nosila, dokler ni mati dobila razpoko od njenega očeta. Ko se je njena mati iznova poročila, sta oba otroka iz prvega zakona sprejela ime svojega očeta.

Poroče se je udeležila tudi nevestina stara mati Eleanor Roosevelt. Poročilo pravi, da je mož Rooseveltove vnukinje republikanec.

OGLAŠAJTE V —

"ENAKOPRAVNOSTI"

M. Iljin:

PRIRODA IN LJUDJE

(Nadaljevanje)

SEDMA POVEST
O VREMENU

Razgovor o vremenu

O čem govorijo ljudje, kadar nimajo o čem govoriti. O vremenu. Krasno vreme! Grdo vreme! Vreme pa tako!

Kadar se srečajo sosedi na stopnicah, se razburjajo zaradi vremena ali pa ga hvalijo. Kadar se gosti poslavljajo in obuvajo v predsobi galoše, se razgovarjajo tudi o vremenu.

Toda razgovor o vremenu ni prav nič smešnega in prav nič praznega, kadar se ne vrši v predsobi ali pri čaju, marveč na palubi ladje kakih tisoč milj od obale ali v kabini letala med oblaki ali na "kombajnu" sredi polja. Tu se ljudje ne razgovarjajo o vremenu zato, da bi zvedeli, ali naj obujejo galoše in vzamejo s seboj dežnik. Tu odloča vreme o usodi človeka.

Ali ni strašno, kadar postane zrak okoli ladje neprozoren, kakor da pred njo ni zraka, ampak pobeljen zid, kadar si ne samo z daljnogledom, marveč tudi z očmi ne moreš nič pomagati, ker ne vidiš okoli sebe prav nič? Kot slepec se pomika ladja boječe, na slepo naprej in ne prestando tuli, da bi se ji druge ladje izognile. Če pride od suna, ka, do treska, vdere voda v kajute in nihče ne ve, ob kaj je ladja zadela, ali na čer ali ob kako drugo oslepele ladjo.

Včasih so megle tako goste, da se ladje bojijo odpluti in letala bojijo vzleteti. A česa se bojijo? Ne bojijo se mine, ki plava pod vodo, niti bombe, ki jo meče bombnik, marveč majčkene vodne kapljice. Kajti megle je zbirka drobnih kapljic, ki visijo v zraku.

Ena vodna kapljica ni nič strašnega in tudi tisoč vodnih kapelj ni še nič hudega. Ko pa se jih zbere toliko, da nimajo več besede za tako velikansko

števílo, potem to ni več preprosta vodna kaplja, ampak sovražnik, ki prevrača vlake po pobočjih in lomí letalom krila.

Megla je sovražnik in tudi dež je lahko sovražnik.

Kadar se majhne vodne kapljice združujejo z velike deževne kaplje in bijejo dan za dnem po zemlji, je to strašna reč. Zito v ostrnicah se moči, nabrekne in gnije. In ne moreš si pomagati, ne moreš ustaviti tega napada, tega pohoda vodnih kapelj.

Vedno nove trume armade prihajajo druga za drugo skoraj brez presledkov in teptajo polja.

Še huje pa je, kadar dežja sploh ni, kadar mesece in mesece od jutra do večera brez smisla pripeka sonce. V stepnem pasu, v Zavolžju, v Kazakstanu marsikatero leto vse poletje zastoj čaka dežja.

In najgrše je pri tem, da je vse naokoli voda, čeprav je ni videti. Celó v najbolj suhem vremenu je v zraku toliko vode, da bi je prišlo na vsak hektar po sto do dve sto ton, če bi se le hotela zlití v dežju.

Kje pa je ta voda? Zakaj je ne vidimo?

Raztopljen je v zraku. Ne vidiš je iz istega razloga, kakor ne vidiš v slani vodi raztopljene soli.

Ljudje gledajo v nebo in čakajo, ali se ne bodo vendarle pokazali oblaki. Včasih se proti poldnevni pojavijo v celih kupih. To pomeni, da je voda postala vidna, da se je zbrala v majčkene kapljice. Dolgo časa visijo oblaki nad zemljo.

Na tisoče ton so težki ti beli kupi.

Zdaj, zdaj, pričakujejo ljudje, bo začelo liti.

Toda oblaki se potem, ko so nekaj časa viseli nad zemljo, proti večeru spet razidejo, kakor da jih nikdar ni bilo.

Ali res ni mogoče izžeti iz zraka, kadar je potrebujemo? Na zemlji je voda že pokorna

človeku. Reke in slapovi delajo za nas. Sedaj je naša naloga, da si pokorimo vodo tudi na njeni zračni poti.

Leteča opazovalnica vremena

Potovanje z oceana na kopno opravi voda po zraku. Tu jo moramo prestreči in prisiliti, da se zlije v dežju na zemljo.

V ta namen pa moramo vedeti, kje je voda v zraku, v kateri višini in koliko je je.

Poslati moramo vodi naproti raziskovalce.

Lahko pošljemo v zrak ljudi z aparati na letalih ali balonih, lahko pa pošljemo tudi same aparate brez ljudi.

Tu lahko prideta prav znanosti dve igrački: zmaj in zračni balonček. Aparati lahko spravimo v škatljico, ki jo privežemo za zmaja ali za balončke.

Pred nedavnim sem videl tako letečo opazovalnico vremena. Z vrvice so zvezali nekaj zračnih balončkov drugega nad drugim. Spodaj so privezali škatlico. V njej so tudi aparati za merjenje vlage, temperature in zračnega tlaka. Poleg aparatov je bil tudi radiooddajnik.

Vse skupaj se imenuje radiosonda.

Balončke s škatlico odnesejo na polje in spustijo v zrak. Vzdignejo se, vedno manjši in manjši so, končno nam izginejo izpred oči.

Opazovalec pa sedi ta čas mirno pri svoji mizi, na ušesih ima slušalko, v ustih cigareto in zapisuje, kar beležijo aparati. Ni mu treba vzleteti z njimi vred, saj mu sporočajo z višin po radiu, kaj tam vidijo in slišijo, kaj so izmerili in našli.

Učenjak je na zemlji, aparat pa v zraku.

Ko je opravila naloženo ji delo, se leteča opazovalnica vremena spusti na zemljo. Če po naključju zaide kam v goščave ali v nepreahodno močvirje, lahko preteče mnogo časa, preden jo najdejo. Fini, umno sestavljeni aparati razpadejo. Od škatlice ostane samo zarjavelo okostje.

Radiosonda pa doživi lahko tudi drugačo usodo. Pade na

tla v naseljenem kraju in ljudje jo najdejo nepoškodovano. Dolgo časa jo vrtijo v rokah in skušajo dognati, kaj so našli. Na škatlici je jasen in razločen napis: "Vrnite v aerološko opazovalnico na tak in tak naslov!" Aparati je treba spraviti spet domov, k učenjaku, ki jih je poslal v zrak. In po mnogih dogodivščinah se vrnejo domov, da bodo lahko šli spet znova na delo.

Kaj pa pripovedujejo aparati, ki so se vrnili z raziskovalnega potovanja po zraku?

Koliko vode je v zraku?

Največ vode je tik nad zemljo v plasti, široki poldrug kilometer do dveh kilometrov. Voda nam je prav blizu. In obilo je je. Če bi lahko to vodo zbrali v oblake in jo prisilili, da se zlije, bi dobili močan in dolgo časa trajajoč dež.

(Dalje prihodnjič)

PREGLED MARIBORSKIH TRGOVIN

Pred nekaj dnevi so kontrolni organi pregledali Mavričve trgovine v Mariboru. Poleg dovoljene trgovine z radioaparati v Vetrinski ulici 6, je imel tudi neprijavljeno radiotehnično delavnico. Ker sam ni tehnik, je z "nagradami" vanjo pritegnil poklicne ljudi, s tem izkoriščal njihovo znanje v spekulativne namene in jih odtegoval družbenemu delu. Z deli, ki jih je nagradil med okupacije, so mu sestavljali radioaparate, ki jih je prodajal po 12,000 in tudi 15,000 dinarjev. O tem pričajo računi, ki so jih našli pri njem organi mestnega notranjega odseka. Koliko takih radioaparatorov — brez številke in brez navedbe izvora — pa je šlo brez računov po dokaj višjih cenah, je stvar zase. Kajti Mavrič sam priznava, da je l. 1945 imel za nad 300,000 din raznega radiomateriala, ki ga ni prijavil za valorizacijo. Ni se mu pač zdelo potrebno, "ne čitam današnjih časopisov"...

Njegov drugi vir "zaslužka" pa so bili radioaparati, ki jih je nabavljaj pri neki firmi v Zagrebu. Kupoval jih je po 6,900 din, prodajal pa po 8,700 in 10,000 din. Poleg 10% dovoljenega zaslužka in 4% prometnega davka je navijal ceno za 734 do 1,700 dinarjev. Tako pri prvi pošiljki 11 aparatov. Pri drugi pošiljki 6 radioaparatorov pa je poleg dovoljenega zaslužka in prometnega davka nagrabil še nad 4000 dinarjev.

Poleg vsega tega je imel na "zalogi" 260 cev — zadostnih za 50 radioaparatorov — in 121

potenciometrov dvojnikov, kar je po njegovi izjavi vredno nad 127,000 din. Iz nabavne knjige to ni razvidno, saj materiala ni vnesel vanje, niti nima zanj nikakih računov. Organi notranjega odseka so pri njem prav tako našli večje število prikritih elektrolitov, ki jih je deloma nabavil v Zagrebu, deloma pa obdržal še iz za okupacije. Zanje je uporabljal cenik, ki ga je sam sestavil in ga pristojnim organom ni predložil v potrditev. Po njegovi izjavi so take cene tudi za tri in polkrat višje kot leta 1939.

Pregled je bil tudi pri Babiču Ivanu, trgovcu z mešaním blagom, Limbuška 21, Studenca pri Mariboru. Pečal se je s trgovino od leta 1936. Do začetka vojne si je napravil lepo zalogo. Nato je moral v koncentracijsko taborišče. Dobil pa je v njem 18 dni dopusta "za razprodajo ostalega blaga in likvidacijo mariborske trgovine". Kljub "likvidaciji in razprodaji" pa mu je ostalo do osvoboditve za nad 50,000 din olja, masti in manufakture. To zalogo je brez prijave za valorizacijo in brez dovoljenja oblasti prodajal po črnoborzijskih cenah vse do novembra 1945, ko je ponovno odprl trgovino. Vendar mu je ostalo za novo konfekcijo. Tako "trgovanje" ji je vrglo vilo v vrednosti 250,000 din, njeno celotno premoženje ob kapitulaciji Jugoslavije pa je znašalo več kot milijon din. Med vojno se je z nagrabljenim kapitalom preživljala na Hrvaškem. Po osvobo-

letnega mila — v skupni vrednosti 15,000 din.

Da je znal dobro odirati delovno ljudstvo, nam priča tudi 116 tisočdinarskih bankovcev, ki jih je hranil v dobro založeni škafli sladkorja, in 38 tisoč dinarjev v redni blagajni.

Prav tako dobro pa je znala odirati delovne ljudi tudi Tarakuš Marija, trgovka s starino na Koroški cesti 19. Starinarno je vodila že pred vojno. Po okupaciji se je s svojim kapitalom in nakupljeno zlatino preselila v Nemčijo. V Maribor se je vrnila leta 1944. Tudi tu se je dobro preživljala še s predvojnimi kapitalom, ob osvoboditvi pa je našla v svojem starem skladišču za nad 30,000 din raznega blaga. Navezala je stike z zagrebškimi prekupevalci in jim po mastnih cenah prodala nad 40 žepnih in ročnih ur ter nekaj zlatnine, za kar je po lastnem priznanju prejela preko 100 tisoč din. Toda le po lastnem priznanju, saj je v resnici vsota mnogo višja.

S to osnovo se je zopet lotila starinarne. Predmetom, ki so ji prišli pod roko, je sproti navijala cene. Če pa ji je kontrola odvzela blago, ki ga je kupila od tatov, je nastalo "škodo" poravnala z enkratnim ali večkratnim dvigom cene drugim predmetom. Kot sama pravi: "Pri eni obleki poleg rednega zaslužka še 200 din."

Da je laže spekulirala, je nabavno in prodajno knjigo vodila tako, da je po nji nemogoča vsaka kontrola. Prav tako ni označevala cen. Imela pa je tudi zastavljalnico. Seveda brez obrtnega dovoljenja.

Lukeževa Helena, tudi trgovka s starino, je tudi znala že izpred vojne po svoji spekulaciji se je prakse, da so ji nepoklicne šivilje izdelovale otroške obleke iz odpadkov. Te je v svoji starinarni prodajala za novo konfekcijo. Tako "trgovanje" ji je vrglo vilo v vrednosti 250,000 din, njeno celotno premoženje ob kapitulaciji Jugoslavije pa je znašalo več kot milijon din. Med vojno se je z nagrabljenim kapitalom preživljala na Hrvaškem. Po osvobo-

ditvi je izjavila, da je ob zasledbi Maribora po Nemcih izgubila za nad milijon din blaga. Zato so ji naše oblasti vrnile založeno poslovalnico. Toda to ji ni bilo dovolj. Ob valorizaciji blaga ni prijavila, izkoristila je splošno pomanjkanje za odiranje ljudi.

Kakor vsi njej podobni ni vodila nabavne in prodajne knjige. Govorila je: "To je šablona!" Zato ob poslednji kontroli ni "vedela", kolikšen je bil njen promet. Da bi ustvarila videz nerentabilnosti pa je v začetku letošnjega leta opustila svojo manufakturno trgovino. Z njo je nadaljevala kar v starinarni, ki je bila hkrati tudi zastavljalnica. Seveda brez vsakršnega dovoljenja.

Vrsta izločenih mariborskih privatnih trgovcev-spekulantov, ki so odirali delovne ljudi in zavirali pravičen razmah naše nove trgovine, je še dolga. Treba jih je bilo odstraniti, da bo nova trgovina služila ljudstvu, ne pa bogatenju posameznikov.

"Slov. Poročevalec"

Ali ste naročnik "Enakopravnost"? Če ste, ali so Vaši prijatelji in znanci? "Enakopravnost" je potrebna vsaki družini zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravnost!"

NAZNANILO

Ker nas je že več rojakov naprosilo za naslove Jugoslovanskih oblastev v Zedinjenih državah, naj tu navedemo, da naslov jugoslovanske ambasade se glasi:

Yugoslav Embassy,
1520—16th St., N. W.,
Washington 9, D. C.

Naslov urada jugoslovanskega konzula pa se glasi:

Yugoslav Consulate General,
745—5th Ave.,
New York 22, N. Y.

Pišete lahko v slovenskem, srbohrvaškem ali angleškem jeziku.

Za cementna dela

KOT PLOČNICE IN DRIVEWAYS

pokličite

JOHN ZUPANCIC

18220 MARCELLA RD.—KE 4993

Prijatelj's Lekarna

PRESCRIPTION SPECIALISTS

Zastoj pripeljemo na dom

St. Clair Ave., vogal E. 68 St.

ENDICOTT 4212

Pri nas radevolje

PRIPRAVIMO ZDRAVILA ZA

POŠILJKE V JUGOSLAVIJO

Mandel Drug Co.

15702 WATERLOO RD.

HARMONIKE

vseh vrst slovenske in nemške

ter kromatične ali klavirske

izdelujem in popravljam

po zmernih cenah

VSE DELO JE JAMČENO

Se priporočam

ANTON BOHTE

R. D. 2, Clymer, Pa.

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

DRUGA KNJIGA

(Nadaljevanje)

— Jaz sem delavec, — je dejal Valet in trepetal kakor v vročici. — Čemu naj bi te neki ubijal? Beži! — in na rahlo je trepljal Nemca z desnico po rami, kačoč na črno zaplato gozda. — Beži, neumnež, če ne, bodo kmalu naši ...

Nemec je venomer gledal na Valetovo stegneno roko, se na vso moč naprezal, nagnjen nekoliko naprej, da bi doumel za nerazumljivimi besedami njihov prikriti pomen. To je trajalo trenutek, dva; oči so se mu srečale z Valetovimi in Nemčev pogled je hipoma spreletel vesel nasmešek. Nemec je stopil za korak nazaj, s široko kretinjo stegnili roke predse, krepko stisnil Valetove roke, jih potresel, zažarel od razburjenega nasmeha, se sklonil in zastrmel Valetu v oči.

— Du entlasst mich? ... O, jetzt hab ich verstanden! Du bist ein russischer Arbeiter? Social-Demokrat, wie ich? So? O! O! Das ist wie im Traum ... Mein Bruder, wie kann ich vergessen? Ich finde keine Worte ... Nur du bist ein wunderbarer wagner Junga ... Ich ...

V kipečem toku besed tuje ga jezika je Valet ujel eno samo znano, vprašujočo — "social-demokrat".

— I, kajpak, social-demokrat sem. Ti pa beži ... Zbogom, bratec. Daj mi šapo!

Po umih sta doumela drug drugega, gledala sta drug drugemu v oči — zastavni, visokorasli Bavarec in drobni ruski vojak. Po gozdu so zacmokali koraki bližajoče se bojne vrste. Bavarec je zašepetal:

— In den zukünftigen Klassen kämpfen werden wir in denselben Ausgängen sein, nicht wahr, Genosse? — in kakor velika siva žival skočil na prso bran.

Strelci so se približali. Na čelu je šlo načelstvo čeških oglednikov s svojim častnikom. Toliko niso ustrelili iz podzemnice prišedšega vojaka, ki je kakor Valet, stikal po njih za živem.

— Naš! Ne vidiš ... čeljust hudičeva! ... — je prestrašeno vzkriklil oni, ki je zagledal vase naperjeno črno očesce puškine cevi.

— Naša dva, — je ponovil oni in stisnil na prsi kakor otroka črno štruco kruha.

Ko je podčastnik prepoznal Valeta, je preskočil okop in ga trdo butil s kopitom po hrbtu.

— Ti bom že dal! Kri bo tekla! Kje si bil?

Valet je stopal brez moči, mlahav, celo udarec ni deloval nanj, kakor bi bil moral. Zganil se je in presenetil podčastnika z njemu nelastnim dobrodušnim odgovorom:

— Naprej sem šel. Nikar ne bij.

— Ti pa ne opletaj kakor pasji rep! Zdaj ti zaostane, zdaj ti prehti. Ali ne poznaš pravil? Si nemara prvo leto v službi?

— Malo je pomolčal in vprašal: — Imaš kaj tobaka?

— Samo zdrobljenega.

— Natresi mi ga.

Podčastnik je prižgal in odšel na konec voda.

Še preden se je zdanilo, so

češki ogledniki siloma vdrl v nemško opazovalno postojanko. Nemci so prerezali tišino s salvo. V enakomernih presledkih so oddali še dve salvi. Nad okope se je dvignila rdeča raketa, oglasili so se glasovi; niso še utegnile pominiti v zraku bakrene iskre rakete, se je že začelo z nemške plati topovsko obstreljevanje.

Bum! Bum! — in prva dva topovska groma sta dohitela še dva: Bum! Bum!

Kle-kle-kle-kle-vzi-i-i! — so z naraščajočo silo zaškebotali izstrelki, se kakor sveder zavrtali v zrak, žvižgaje preletavali glave vojakov prve polčete; trenutek tišine in potem daleč, zraven prehoda čez Stohod, olajšujoče grmenje razstreliv — bah! ... bah! ...

Veriga strelcev, ki je šla štideset sežnjev za češkimi ogledniki, je po prvi salvi polegla. Raketa je razlila rdečo luč; ob njeni svetlovi je Valet videl, kako so vojaki kakor mravljinčci lezli med grmi in drevesi, kako se jim blatasta zemlja ni več gnusila, ampak so se prižemali nanjo, iskali zavetja. Ljudje so se rili v vsako vrtino, se skrivali pod vsako majceno gubo zemeljske skorje, potiskali glavo v vsako luknjico. In vendar, ko je kakor majski naliv gosto brizgnil in zaštopotal po gozdu reglajoči strojnični ogenj, niso vzdržali: plazili so nazaj, na vso moč potegovali glave med ramena, se kakor gosonice lepili na zemljo, se premikali, ne da bi gibal z rokami in z nogami, se vili kakor kača, puščajoč za seboj v blatu sled ... Nekateri so planili pokonci in stekli. Po gozdu so predirale in se razletevale krogel, klestili igličje, zadevale smreke, se s kačjim sikanjem zarivale v tla, poskakovale in cmokale.

Sedemnajst mož je manjkalo v prvi polčeti, ko so dospeli v drugo črto okopov. Ne daleč stran so se preurejevali kozaki posebne stotnije. Šli so bolj desno od prve polčete, hodili previdno in morebiti bi bili Nemce presenetili, ker so poprej pobili straže; toda ko so Nemci zavoljo čeških oglednikov oddali salvo, so se vzemirili po vsem odseku. Streljali so v prazno, ubili dva kozaka, enega ranili. Kozaki so prinesli s seboj ranjenega in ubita, se urejali in pomenkovali:

— Naše je treba pokopati.

— Jih bodo že drugi.

— Tukaj je treba misliti na žive, mrliču je hitro zadosti.

— Naše je treba pokopati.

— Jih bodo že drugi.

— Tukaj je treba misliti na žive, mrliču je hitro zadosti.

— Naše je treba pokopati.

— Jih bodo že drugi.

— Tukaj je treba misliti na žive, mrliču je hitro zadosti.

— Naše je treba pokopati.

— Jih bodo že drugi.

— Tukaj je treba misliti na žive, mrliču je hitro zadosti.

— Naše je treba pokopati.

— Jih bodo že drugi.

— Tukaj je treba misliti na žive, mrliču je hitro zadosti.

— Naše je treba pokopati.

— Jih bodo že drugi.

— Tukaj je treba misliti na žive, mrliču je hitro zadosti.

— Naše je treba pokopati.

— Jih bodo že drugi.

— Tukaj je treba misliti na žive, mrliču je hitro zadosti.

— Naše je treba pokopati.

— Jih bodo že drugi.

— Tukaj je treba misliti na žive, mrliču je hitro zadosti.

— Naše je treba pokopati.

— Jih bodo že drugi.

— Tukaj je treba misliti na žive, mrliču je hitro zadosti.

— Naše je treba pokopati.

— Jih bodo že drugi.

— Tukaj je treba misliti na žive, mrliču je hitro zadosti.

— Naše je treba pokopati.

— Jih bodo že drugi.

— Tukaj je treba misliti na žive, mrliču je hitro zadosti.

— Naše je treba pokopati.

— Jih bodo že drugi.

— Tukaj je treba misliti na žive, mrliču je hitro zadosti.

— Naše je treba pokopati.

Iz poveljstva polka so čez pol ure dobili povelje: "Po topniški pripravi ukazujem bataljonu, da skupno s posebno kosaško stotnijo naskoči sovražnika in ga vrže iz prve črte okopov."

Pičla priprava je trajala do dvanajstih opoldne. Kozaki in vojaki so razpostavili straže in počivali po podzemnicah. Opoldne so prešli v napad. Bolj levo, na glavnem odseku, je odmevalo topovsko grmenje, tam so vnovič naskakovali.

Na skrajnem koncu desnega krila so bili zabajkalski kozaki, bolj levo černojarški polk s posebno kosaško stotnijo, ob njih fanagorijski grenadirski polk, dalje čembarski, buguljinski, 208. pehotni, 211. pehotni, pavlogradski, vengrovski; polki 53. divizije so naskakovali v sredini; vse levo krilo je zavzemala druga turkestanška strelška divizija. Bobnelo je na vsem odseku, Rusi so povsod napadali.

Stotnija je šla v redki verigi. Njeno levo krilo se je stikalo z desnim Černojarcev. Toda komaj se je pokazal greben prsobra, so Nemci začeli peklenski streljati. Stotnija je tekla brez glasu; polegli so, spraznili magacine pri puškah in spet stekli. Nazadnje so polegli kakih petdeset korakov od okopov. Streljali so, ne da bi dvignili glave. Nemci so na vsej črti pomitali iz okopov španske jezdece z mrežasto žico. Dve bombi, ki ju je vrge Afonjka Ozjorov, sta se razleteli, ker sta se odbili od mreže. Nekoliko se je dvignil, ker je hotel vreči še tretjo, toda zadela ga je krogla pod levo ramo in izstopila pri zadnjici. Ivan Aleksejevič, ki je ležal ne daleč vstran, je videl, kako je Afonjka rahlo trzil z nogami in se umiril. Ubili so Prohorja Šamilja, brata enoroškega Aleška; tretji je padel prejšnji ataman Manickov in zdaj je zadela krogla krivonogega, čopastega Šamiljevega soseda, Jevlantija Kalinina.

V drugem vodu je v pol ure padlo osem mož. Ubilo je stotnika, poveljnika stotnije, dva vodna častnika in stotnija se je brez poveljnika odplazila nazaj. Ko so kozaki začutili, da so izven dosega strelcov, so se stekli v gruho; pogrešili so pol ljudi.

ŽELIM KUPITI

hišo za eno ali dve družini med Norwood Rd. in E. 74 St. Kdor ima za prodati, naj pokliče PO 3056

FORNEZI

Novi fornezi na premog, olje, plin, gorko vodo ali paro. Resetting \$15 — čiščenje \$5; premenjamo stare na olje. THERMOTEC, CHESTER HEATING CO., 1193 Addison Rd., EN 0487 Govornimo slovensko

JOHNNY SILKS

11118 GREENWICH AVE. se priporoča cenjenim gospodinjam v okolici za obisk njegove nove trgovine, kjer si lahko nabavite najboljša jedila, meso, pivo in vino za na dom.

Ekstra posebnosti!

Če sedaj daste vaš fornez pregledati, nanovo cementirati in čistiti, kar navadno stane \$25, vam vse to naredimo ZA SAMO \$12.50

Pokličite še danes — Prihranite si denar

NATIONAL HEATING CO.

Postrežba širom mesta

FA 6516

Zavarovalnina

proti ognju in nevihti in avtomobilskimi nezgodami ZA ZANESLJIVO POSTREŽBO SE PRIPOROČA

DANIEL STAKICH

AGENTURA

15813 WATERLOO RD.

KE 1934

Vrnili so se tudi Černojarci. V prvem bataljonu so bile izgube še znatnejše, toda ne glede na to je prišel iz poveljstva polka ukaz: "Napad je treba nemudoma obnoviti in po vsej sili pregnati nasprotnika iz prve črte okopov. Od uspešne vzpostavitve izhodniškega stanja je odvisen končni uspeh operacij na vsej črti."

Stotnija se je razvila na redko v strelce. Spet so odšli dalje. Spritno uničujočega nemškega ognja so polegli sto korakov od okopov. Spet so se začeli oddelki krčiti, zblazneli ljudje so se vračali v zemljo, ležali so, ne da bi dvignili glavo, ne da bi vstali, opojeni s smrtno grozo.

Proti večeru se je druga polučeta Černojarcev zganila in zbežala. Krik "zajeti!" je zaneslo h kozakom. Planili so pokonci, se zavali nazaj, lomili grmovje, padali, zgubljali orožje. Ko je Ivan Aleksejevič prišel na varen kraj, je padel pod smreko, ki so jo bili razstrelki zlomili, lovil sapo in tedaj zagledal Gavrilu Lihovidov, ki se mu je bližal. Oni je šel, pijano prestavljal noge, povežal oči, nekaj grabil po zraku z roko, z drugo pa si trebil pred obrazom, kakor bi odstranjeval nevidno pajčevino. Ni imel ne puške ne sablje, čez oči so mu nizko viseli gladki, od znoja mokri temnoplavi lasje. Izognil se je jasi in prišel k Ivanu Aleksejeviču. Ustavil se je, zavrtel škilasti, neulovljivo nemirni pogled v zemljo. Noge so mu v kolenih rahlo trepetale, se šibile in Ivanu Aleksejeviču se je zdelo, da misli Lihovidov počeniti, da bi se pognal kvišku.

— Nu ... vidiš, kako je ... — je začel in poskušal kaj reči, a obraz Lihovidova je prešnil krč.

— Stoj! je zaklical oni, počenil, razkročil prste in se prestrašeno ozrl naokrog. — Po-

PRODA SE HIŠA

za eno družino; 6 sob; moderna kuhinja, fornez na plin s hladilnikom, avtomatični grelec za vodo, lep vrt, sadje in drevje; garaža. Vpraša se po 5. uri popoldne na 15501 LUCKNOW AVE., IV 2006

CHRISTIANA LODGE AND COTTAGES

Edwardsburg, Michigan The Lodge has 30 rooms with connecting shower and toilet. There are 17 cottages with private shower and toilet. Central dining room with American-European cooking. All sports: golf, dancing, tennis and shuffleboard, outdoor games. Cater to overnight guests. Located in Christiana Lake in a grove of large trees. 100 acres of private playground on US 112. Write for folder.

CHRISTIANA LODGE

Dominic Krasovec, Prop. Phone 9126F5 P. O. Edwardsburg, Mich.

HIŠA NAPRODAJ

NAHAJA SE NA 3287 Richmond Rd.,

MED EUCLID IN CHARDON

California Stucco hiša s 6 sobami; en akre zemljo, 80 sadnih dreves, 4 garaže, cementiran dovoz, tovarniško izdelana zimska okna, fornez na olje, prednji porč z "awning." Zdravilni porč je zgrajen po California Stucco. Vse je lepo urejeno. Če katera veseli, naj pride hišo pogledat zvečer ali čez dan v nedeljo.

VINO! PIVO!

Imamo nad 40 najbolj popularnih vrst piva in ale. Cene od \$2.39 do \$6.00 zaboj. Ravno tako imamo veliko izbero vina, cordials, šampanjca in Sparkling Burgundy. Pripeljemo vam na dom na St. Clair, Nottingham, Col. linwood.

Pokličite

ANTON JANSKA

256 E. 156 St., KE 2570

D. B. A. Green Beverage

slušaj! Precej ti bom zapel pesem. Priletela je gospodova ptička k sovi in rekla:

Povej, moja sovica, povej,

Kuprejanovna:

Kdo je več kot ti, kdo je nad teboj?

Orel, glej — naš vladar,

jastreb, glej — naš major,

postovka — stotnik

in kragulji — Uralci,

A golobi — atamanci,

strnadi — linijci,

škorci — Kalmiki,

kavke — cigani,

srake — plemiči,

siva račka — pehota

in plezavci — Moldavci ...

— Počakaj! — Ivan Aleksejevič je prebledel — Lihovidov,

kaj pa ti je? ... Si zbolel? Kaj?

— Ne moti me! — je oni poškratel, spet razpotegnil sivkaste ustnice v nor smeh in z istim neznanim glasom dalje deklamiral:

In plezavci — Moldavci,

droplje — cokije,

ščinkavci — branjevci

in krogarji — topničarji,

vrani — Vlahi,

kljunaci — škripači ...

Ivan Aleksejevič je planil:

— Pojdiva, pojdiva k našim,

Nemci naju bodo še ujeli! Slušaj!

Lihovidov mu je iztrgal roko, pohitel, brusil iz ust gorko slino in nadalje kričal:

Slovci — godci,

lastovke — hodci,

srakoper — zoboder,

sinčica — klcar,

vrabec — desetar ...

In nepričakovano se mu je prelomil glas, potem je zapel

DOBER NAKUP

Hale Ave., od E. 152 St. 4 sobe in kopalnica na prvem nadstropju; 4 sobe in kopalnica na drugem nad. Se lahko rabi za dve družini. Zelo dober nakup za \$6700. Pokličite Mr. Guinan GA 7230 — po 3. uri popoldne

Your Home's Best Friend ...

THE "DUTCH BOY" PAINT BLEND

The new "Dutch Boy" blended paint is first choice for making beauty last. Each kind, from dazzling white to gay trim colors, is blended just right to stay sparkling bright.

If you're going to paint ... don't put it off, put it on ... while our supply lasts. Come in today and make sure you say "Dutch Boy." It's blended!

In colors or white It's blended just right To Stay Sparkling Bright

Grdina Hardware

"You Can Get It at GRDINA'S"

6127 ST. CLAIR AVE.

UTAH 1-3750

22336 LAKE SHORE BLVD.

REDWOOD 0403

Euclid 17, Ohio

"Why worry, Lizzie?"

GET TO THE POINT!

Chuck all that stuff in the wastebasket, gal! Get hep—go where everybody's going—Cedar Point on Lake Erie. You've never had fun till you vacation at CEDAR POINT!

See you there, Lizzie dear!

Ohio Route 2 (U.S. 6)

CEDAR POINT ON LAKE ERIE SANDUSKY, OHIO

zategnjeno, hripavo. Ne pesem, ampak volčje zavijanje mu je vrelo v toku iz razvezanih ust. Na ostrih, sekajočih zobeh se mu je lesketala slina kakor bisernica. Ivan Aleksejevič je z grozo strmel v blazno priprte oči nedavnega tovariša, na njegovo glavo z gladko polizanimi lasmi in voščeni školkami uhljev. Lihovidov je zavijal že nekako srditeje:

Trombe slavo pojejo. Tam za reko Donavo Turka smo do tal pobili in kristjane vse rešili. Smo čez mesteca letali ko kobilic lačni roj. Z risankami smo streljali, šli kozaki donski v boj. Pure vaše, peteline s perjem vred pospravimo. a otroke in dekle in ujetništvo vzamemo.

— Martin! Martin, pojdi k meni! — je zavpil Ivan Aleksejevič, ko je zagledal Martina Šamilja, ki je šepal čez poseko.

Ta je opiraje se na puško prišel.

— Pomagaj mi ga odpeljati. Vidiš? — Ivan Aleksejevič je z očmi pokazal na zblaznega. — Zmešalo se mu je. Kri mu je udarila v glavo.

Šamilj si je obvezal ranjeno nogo z rokavom, ki ga je odtrgal od spodnje srajce; ne da bi pogledal Lihovidova, ga je od ene strani prijel za pod pazduho, Ivan Aleksejevič ga je z druge in so šli.

(Dalje prihodnjic)

ZA ZANESLJIVO ZAVAROVALNINO

proti OGNJU—NEVIHTAM—AVTO POSKODBAM, ITD., pokličite

JOHN ROZANCE-15216 Lucknow Ave.

Kenmore 3662

PRODAJALEC ZEMLJIŠČ IN ZAVAROVALNINE

USTANOVLJENO 1908

Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi HAFNER INSURANCE AGENCY 6106 ST. CLAIR AVENUE

A. GRDINA & SINOVI

Pogrebni zavod

1053 EAST 62nd ST. Henderson 2088

Ambulančna posluga podnevi in ponoči

NE ODLAŠAJTE

POSLUŽITE SE NOVE OBRESTOVALNE PERIODE, KI SE SEDAJ ZAČENJA

Vložite vaše odvisne prihranke na obrestovalno vlogo sedaj

Vloge sprejete na ali pred 12. julija bodo dobile obresti od 1.